

Sygn. akt I ACa 1083/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski
Sędziowie	:	SA Elżbieta Bieńkowska (spr.) SO del. Dariusz Małkiński
Protokolant	:	Anna Bogusławska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w B.**

przeciwko **E. U.**

o zaniechanie czynów nieuczciwej konkurencji

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 7 października 2015 r. sygn. akt V GC 106/15

oddala apelację.

(...)

UZASADNIENIE

Powód (...) w B. w oparciu o art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wniósł o:

1. nakazanie pozwanej E. U. zaniechania działania polegającego na rozpowszechnianiu nieprawdziwych i wprowadzających w błąd wiadomości o wspólnikach zarządzających powodowej spółki (...), poprzez usunięcie ze strony internetowej(...) i zakaz publikacji w przyszłości następującego postu:

„Moim skromnym zdaniem spokojnie można udowodnić że łańcuszek pokarmowy: panowie K. i K. – dystrybutor regionalny - domokrażca świadomie oszukiwali potencjalnych klientów i zatajali informacje w celu osiągnięcia korzyści majątkowej co chyba jest w naszym kraju karalne. Byli domokrażcy mogą zeznać jak wyglądało szkolenie, jak uczono ich manipulacji itp. Chodzi o to by nie zostało tak że to tylko wina akwizytora a ogólnie znany i lubiany przez nas

duet (...) umyje od tego rączki twierdząc że nie o takich praktykach przy sprzedaży nie wiedział. Jeśli udowodnimy że celowo oszukiwano nabywców to co ma za znaczenie czy to kupiła osoba prywatna czy firma” (post autorstwa pozwanej z 22 października 2011 r.),

2. nakazanie pozwanej zaniechania działania polegającego na nakłanianiu klientów powoda do rozwiązywania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu szkodenia powodowi, poprzez usunięcie ze strony internetowej (...) i zakaz publikacji w przyszłości następującego postu:

„Zgłaszać odkurzaczy oszustów z (...) do prokuratury za próbę wyłudzenia. Koniecznie skontaktować się z lokalnym rzecznikiem konsumenta. Pomoże oddać chiński odkurzacz, a jeśli (...) będzie dalej robić problemy ze zwrotem, rzecznik pomoże złożyć pozew sądowy. Sprawa jest na 100 % wygrana. Utrudniając zwrot (...) łamię prawo.” (post autorstwa pozwanej z dnia 29 lipca 2013 r).

3. zasądzenie od pozwanej kwoty 500 zł na cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej i ochroną dziedzictwa narodowego, tj. na rzecz Zespołu (...) imienia S. H. z siedzibą w K..

Pozwana E. U. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Powołała się na orzeczenia Sądu Okręgowego w Olsztynie sygn. I C 749/11 i Sądu Apelacyjnego w Białymstoku sygn. I ACa 102/13 w sprawie o naruszanie dóbr osobistych oraz zgromadzone w aktach tej sprawy materiały dowodowe.

Wyrokiem z dnia 7 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił powództwo.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Powód (...) w B. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży elektrycznych artykułów użytku domowego. Od 2009 r. był Generalnym Dystrybutorem urządzeń P. na terenie Polski.

Pozwana E. U. prowadzi firmę usługową (...), której działalność polega między innymi na zarządzaniu stronami internetowymi, jest administratorem strony (...).

W dniu 22 października 2011 roku pozwana na forum internetowym strony (...) w temacie „(...)”, zamieściła wpis o treści wymienionej w pkt. 1 pozwu.

W dniu 27 lipca 2011 roku powodowa spółka wezwała pozwaną do usunięcia wszelkich szkalujących i nieprawdziwych wpisów znajdujących się na stronie internetowej pod adresem(...)

W dniu 29 lipca 2013 roku pozwana na forum internetowym strony (...) w temacie „(...)”, zamieściła wpis o treści wymienionej w pkt. 2 pozwu.

W dniu 15 maja 2014 roku powodowa spółka wezwała pozwaną do usunięcia między innymi wpisu z dnia 29 lipca 2013 r. o powyższej treści znajdujących się na stronie internetowej pod adresem (...)(dowód: wezwanie k. 18-26).

Oceniając zasadność roszczenia, Sąd uznał, że nie zostały spełnione przesłanki wymagane do przyjęcia, iż doszło do popełnienia czynu nieuczciwej konkurencji.

Sąd wskazał przy tym, że zamieszczone na portalu wypowiedzi dotyczą jakości produktu dystrybuowanego przez powoda oraz metod marketingowych i handlowych stosowanych przez niego i przez jego przedstawicieli przy zawieraniu umów sprzedaży odkurzaczy. Nadto opinie internautów to narzędzie, które spełnia niezwykle ważną funkcję społeczną, pozwala na uniknięcie niebezpieczeństw, na które narażeni zostaliby ewentualni klienci. Sąd podkreślił również, że strony prowadzą działalność gospodarczą zupełnie w innych sferach życia gospodarczego.

Mając na względzie treść art. 14 ust. 1 UZNK, który stanowi, że czynem nieuczciwej konkurencji jest rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzeniu szkody, Sąd Okręgowy uznał, że wiadomości umieszczane przez

pozwaną w postach nie były fałszywe lub nieprawdziwe, zwłaszcza w oparciu o przedstawiony przez pozwaną materiał dowodowy zawarty w aktach sprawy I C 479/11. Wskazuje na to fakt, że w stosunku do powoda dwukrotnie Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta prowadził postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i dwukrotnie uznał, że powód takich praktyk się dopuszczał. Działanie powoda polegało na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o produkcie.

Dowody zawarte w dokumentach pochodzących z urzędów państwowych, środków przekazu, osób prywatnych oraz od samej powódki są zbieżne, zaś opisane w nich nieuczciwe praktyki rynkowe powoda zostały potwierdzone przez odpowiednie instytucje państwowe. Dowody te zatem należało, zdaniem Sądu, uznać za wiarygodne i miarodajne.

Sąd Okręgowy podkreślił również, że trudno przyjąć aby działania pozwanej polegające na umieszczaniu wpisów na portalu, wskazujących na nieprawidłowe działania powoda, przysporzyły jej jakkolwiek korzyść. Działała ona w ogólnie pojętym interesie społecznym, notabene zgodnym z profilem założonego przez nią portalu. Nadto owo internetowe forum dyskusyjne ma ograniczony zasięg oddziaływania ze względu na charakter portalu, jak i krąg osób wypowiadającym się na nim, ograniczony do tych, które nabyły produkt o nazwie P. i nie są tym zakupem usatysfakcjonowane. Zarzuty w głównej mierze dotyczą postępowania osób trzecich (klientów powoda) wobec powodowej spółki, nie wydają się tego rodzaju naruszeniami, by stosować nakaz usunięcia z forum i faktyczny zakaz zamieszczania wszelkich wypowiedzi zbieżnych z przytaczanymi w pozwie. Sąd wskazał również, że wpis z dnia 22 października 2011 r. był już przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie I C 749/11, w której zapadł już prawomocny wyrok. Sąd uznał, że wpis ten nie narusza renomy powoda.

W ocenie Sądu nie było również podstaw do przypisania pozwanej naruszenia art. 12 ust. 2 UZNK, gdyż nie spełniona została przesłanka działania w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo w celu szkodenia przedsiębiorcy. Działania pozwanej należy rozpatrywać jako udzielanie rad osobom, które się do niej na forum zgłaszają ze swoimi problemami.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy - uznając, że powód stosował nieuczciwe praktyki marketingowe - stwierdził, że wypowiedzi pozwanej nie mogły zostać uznane za czyny nieuczciwej konkurencji, bowiem z treści postów oraz charakteru strony internetowej wynika, że celem działalności pozwanej jest ostrzeganie konsumentów przed wszelkimi nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Dlatego oddalił powództwo na podstawie art. 12 ust. 2 i 14 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (a contrario).

Apelację od wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wskutek naruszenia przepisów postpowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny dowodów, w szczególności poprzez całkowite pominięcie przy ocenie decyzji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 października 2008 roku o nr (...) oraz decyzji nr (...) z dnia 30 grudnia 2009 roku ich treści w zakresie w którym UOKiK stwierdził, że powód z dniem: 18 lutego 2008 roku, 15 lutego 2008 roku oraz 10 września 2009 roku, zaniechał wszelkich praktyk mogących być uznanymi za naruszające zbiorowe interesy konsumentów, a nadto poprzez ocenę tego dowodu w sposób dowolny i sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, polegający na przyjęciu, że powyższe decyzje UOKiK pomimo ich treści, uzasadniają uznanie wpisów pozwanej o kryminalnej działalności powoda za prawdziwe i rzetelne, pomimo tego, iż zostały one zamieszczone kilka lat po ww. decyzjach UOKiK, stwierdzających zaniechanie jakichkolwiek działań naruszających zbiorowe interesy konsumentów, czego pozwana była świadoma,
2. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę zachowania pozwanej (tj. wpisów pozwanej z dnia 22 października 2011 roku oraz z dnia 29 lipca 2013 roku), polegającej na przyjęciu, iż pozwana w swoich wpisach nie rozpowszechniała informacji na temat kryminalnej działalności powoda, a jedynie ostrzeżenia kierowane do potencjalnych klientów powoda, a nadto, poprzez przyjęcie, że rozpowszechnianie powyższych informacji nie było działaniem sprzecznym z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego, pomimo tego, że pozwana do opisu działań powoda posługiwała się prawną-karną definicją oszustwa z art. 286 k.k., jak również nawoływała do zgłaszania

spraw do prokuratury pomimo braku jakichkolwiek ku temu dowodów, co jednoznacznie wskazuje, że pozwana rozpowszechniała nieprawdziwe informacje o działaniach powoda sprzecznych z prawem karnym, a nadto czyniła to świadomie, w celu wyrządzenia szkody powodowi,

3. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że zachowanie pozwanej nie posiadało znamion winy umyślnej, kiedy to w toku postępowania zostało jasno przedstawione, że pozwana wypowiadała nieprawdziwe informacje na temat powoda, posługując się przy tym świadomie nieaktualnymi decyzjami UOKiK, a także pominięcie przez Sąd I instancji przy ocenie zachowania pozwanej, że prowadzona przez nią strona nie służy nie tylko udzielaniu informacji konsumentów, ale ma również na celu, jak każda działalność gospodarcza, osiągnięcie zysku poprzez generowanie jak najwyższej liczby odwiedzin strony, w którym to celu pozwana świadomie zamieszczała kontrowersyjne, a przy tym nieprawdziwe, nierzetelne i wprowadzające w błąd informacje o powodzie, w żaden sposób nie przyczyniając się do ochrony praw konsumentów,

4. naruszenie art. 233 k.p.c. polegające na przyjęciu, że maile nieznanymi osobami, kierowane do pozwanej były podstawą do przyjęcia, że pozwana nie rozpowszechniała nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji o powodzie, kiedy to ww. maile mogły wskazywać co najwyżej na niezadowolenie poszczególnych osób z zawartych przez nich umów, ale nie wskazują na żadne kryminalne działanie powoda, tym samym nie mogą stanowić podstawy do uznania, że informacje rozpowszechniane przez pozwaną były rzetelne i prawdziwe,

5. naruszenie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 235 k.p.c., tj. naruszenie zasady bezpośredniości, poprzez bezkrytyczne przyjęcie ustaleń Sądu Okręgowego w Olsztynie I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. I C 749/11, w zakresie w jakim sąd ten ustalił, że wpis pozwanej z dnia 22 października 2011 roku nie stanowi jakiegokolwiek naruszenia w stosunku do powoda, kiedy to powyższa sprawa była prowadzona w celu ochrony praw niemajątkowych pozwanego (dóbr osobistych), a tym samym nie przesądza o braku zasadności udzielenia ochrony prawnej w zakresie praw majątkowych powoda dochodzonej w niniejszym postępowaniu, a także nie zwalnia Sąd I instancji od dokonania własnych ustaleń, także ustaleń odmiennych od ustaleń dokonanych w innym postępowaniu.

Powód zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. naruszenie art. 14 u.z.n.k., poprzez jego błędną wykładnię, w szczególności poprzez błędną interpretację pojęcia „informacji wprowadzających w błąd”, a polegającej na niezasadnym przyjęciu, iż żadna prawdziwa informacja nie może być uznana za wprowadzającą w błąd, kiedy to, na gruncie art. 14 u.z.n.k. również prawdziwa informacja może być uznana za wprowadzającą w błąd, w szczególności wtedy gdy jest dwuznaczna, lub gdy nie zawiera pewnych faktów, które powinny być dla pełnej informacji podane do wiadomości

2. naruszenie art. 14 u.z.n.k. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że działanie w ogólnie pojętym interesie społecznym jest okolicznością wyłączającą odpowiedzialność podmiotu rozpowszechniającego nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, kiedy to treść ww. przepisu nie przewiduje zaistnienia takiej okoliczności, jako zwalniającej z odpowiedzialności na podstawie art. 14 u.z.n.k.,

3. naruszenie art. 14 u.z.n.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Sąd I instancji, że do zaktualizowania się odpowiedzialności na gruncie ww. przepisu wymagane jest oprócz spełnienia przesłanek przewidzianych w tym przepisie (tj. rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających informacji w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody), również przesłanek z art. 3 u.z.n.k., co nie znajduje podstawy w treści tych przepisów, a art. 3 u.z.n.k. może być stosowany, jako przepis uzupełniający w stosunku do art. 14 u.z.n.k., w sytuacji, gdyby Sąd I instancji nie stwierdził, że doszło do spełnienia wszystkich przesłanek z art. 14 u.z.n.k.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesione w niej zarzuty są bezpodstawne i nie mogą prowadzić do wzruszenia zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny podziela ustalenia i wnioski Sądu I instancji.

Brak jest podstaw do uznania, iż przeprowadzona przez sąd pierwszej instancji ocena dowodów została dokonana z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Aby zarzucić skutecznie naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. skarżący powinien wskazać, jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i niemający mocy dowodowej, i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN z 18 stycznia 2002 r. sygn. I CKN 132/01, Lex nr 53144). Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, zadowalającej skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postan. SN z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Stwierdzić także należy, iż jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906). Apelacja tak uzasadnionych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami i Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania tej oceny. Uzasadnienie apelacji sprowadza się do przedstawienia własnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie i wyprowadzenia własnych wniosków. Z wywodów pozwanego nie wynika wadliwość czy też nielogiczność rozumowania sądu pierwszej instancji. Sam zaś fakt, iż Sąd pierwszej instancji z przedstawionych dowodów nie wyprowadził wniosków korzystnych dla skarżącego nie może prowadzić do wniosku o wadliwości ich oceny.

Nadto ustalenia dokonane przez Sąd Okręgowy nie są sprzeczne z treścią materiału dowodowego. Sprawa pod względem faktycznym nie należy do skomplikowanych. Sąd I instancji trafnie wskazał, że obie strony prowadzą działalność gospodarczą, przytoczył treść spornych wpisów, wskazał w oparciu o dowody zgromadzone w aktach sprawy I C 749/11 (z których dowód przeprowadził), że powód dopuszczał się nieuczciwych praktyk marketingowych, co zostało stwierdzone decyzjami UOKiK.

W celu usystematyzowania dalszego wyводу, w tym miejscu należy wskazać na zakres jaki obejmują przedmiotowe wypowiedzi. Pierwsza z nich dotyczy generalnie sposobu prowadzenia przez powoda działalności marketingowej, a zatem dotyczy faktów. Nadto wpis ten był przedmiotem analizy w postępowaniu o ochronę dóbr osobistych w sprawie I C 749/11, co nie pozostaje bez znaczenia dla niniejszej sprawy. Drugiemu zaś wpisowi przypisać należy jedynie charakter informacyjny, gdyż jego treść wskazuje, że jest skierowany przede wszystkim do osób, które mogą między innymi poszukiwać sposobu na odstąpienie od zawartej wcześniej umowy zakupu produktów powoda. Mimo że z pierwszego zdania wybija się sugestia poszukiwania również ochrony u organów ścigania, to podane tam zwroty „oszustów” i „wyłudzenie” nie nawiązują do prawnokarnej definicji tych zwrotów i należy je odczytywać w sensie potocznym. Wskazać też należy, że żadna z tych wypowiedzi nie dotyczy jakości produktów oferowanych przez powoda.

Powód w apelacji, w oparciu o wybiórcze elementy stanu faktycznego, stara się przedstawić jedynie wnioski dla siebie korzystne. W szczególności podkreśla, że wpisy pozwanej dotyczą rzekomej kryminalnej działalności powoda, nadto wskazuje, że czyni to ona bez żadnych dowodów w tym zakresie. Podnosi również, że decyzje UOKiK są niekatulane, gdyż uznano, iż powód zaniechał praktyk mogących być uznanymi za naruszające zbiorowe interesy.

Abstrahując od tego, że pozwana pisząc o oszustwie i wyłudzeniu posługiwała się tymi wyrażeniami w rozumieniu potocznym (w żadnym fragmencie uzasadnienia Sądu I instancji nie sposób się doszukać, stwierdzenia, że działania powoda mają charakter kryminalny), to powód zdaje się pomijać fakt, iż wpisy, w zakresie w jakim dotyczą one stosowania w przeszłości przez powoda nieuczciwych praktyk marketingowych, opierają się na prawdzie. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie I ACa 102/13 w wyroku z dnia 25 kwietnia 2013 roku ocenił, że na podstawie zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego uznać można, że praktyki stosowane przez powoda faktycznie nie były uczciwe. Ocena ta uwzględniała treść decyzji UOKiK dotyczących stosowanych przez powoda praktyk, sprawozdanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów Powiatu (...), a także publikacje internetowe, z których wynikały nieprawidłowości przy dokonywanej przez powoda sprzedaży. Ocena ta dotyczyła m.in. wpisu z dnia 22 października 2011 roku. Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym tę sprawę, w zupełności tę ocenę podzieliła. W szczególności, że nie zaszyły żadne nowe okoliczności. Dopuszczając dowód z dokumentów znajdujących się w tych aktach Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się naruszenia art. 235 k.p.c.

Należy zauważyć, że powód w wywiedzionej apelacji powołuje się jedynie na fakt wydania decyzji UOKiK stwierdzającej zaniechanie naruszeń. Jednak, co wymaga podkreślenia, decyzje UOKiK z dnia 24 października 2008 roku i dnia 30 grudnia 2008 roku, traktujące o nieuczciwych praktykach marketingowych powoda, nie są jedynymi dowodami świadczącymi o tych negatywnych z punktu widzenia konsumenta zachowaniach. Sąd I instancji, wskazał, że o nieuczciwych praktykach rynkowych świadczą dokumenty pochodzące z urzędów państwowych, środków przekazu, osób prywatnych i od samej powódki.

Przechodząc do oceny zarzutu naruszenia art. 14 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, dla porządku przypomnieć należy, że czynem nieuczciwej konkurencji określonym w tym przepisie jest rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody. Skoro tak, to dla zaistnienia omawianego deliktu nieuczciwej konkurencji konieczne jest, aby działanie zostało podjęte w celu wyrządzenia szkody lub przysporzenia korzyści. Na tej podstawie przyjmuje się, że jedną z przesłanek tego deliktu jest wina naruszcyciela. W kwestii winy art. 14 u.z.n.k. (jak również art. 12 u.z.n.k., o którym będzie mowa poniżej) różni się w sposób zasadniczy od art. 3 u.z.n.k. Artykuł 14 jest bowiem skonstruowany, jako stan faktyczny, w którym sprawca musi działać w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo w celu szkodenia przedsiębiorcy. Działać „w celu” można wyłącznie wówczas, gdy sprawca działa z winy umyślnej. Na taki sam zamiar ustawodawcy wskazuje też użycie terminu „nakłanianie”, które nie może być popełnione inaczej niż z winy umyślnej (tak też J. Barta, R. Markiewicz, w: Szwaja, Komentarz ZNKU, 1994, s. 114). Tym samym przypisanie odpowiedzialności z ww. przepisu wymaga wykazania, że sprawca świadomie chcąc lub co najmniej godząc się na to rozpowszechniał wiadomości wprowadzające w błąd i czynił to z tym konkretnym wyżej wymienionym zamiarem.

Mając powyższe na uwadze, po pierwsze uznać należało, że wpis z dnia 22 października 2011 roku oparty jest na prawdzie, zatem nie mamy do czynienia z nieprawdziwymi lub wprowadzających w błąd wiadomościami. Nadto nawet odmienna ocena w tym zakresie nie mogłaby stanowić podstawy przypisania pozwanej odpowiedzialności z art. 14 u.z.n.k., gdyż powód nie wykazał, że ewentualne rozpowszechnianie informacji miało na celu wyrządzenie szkody lub przysporzenie korzyści pozwanej. Pozwana korzystając z prawa do wolności wypowiedzi, obejmującą m.in. swobodę wyrażania opinii, zamieściła wpis na forum internetowym, którego profil wskazuje ewidentnie, iż jest to platforma przeznaczona dla osób, które – w ich odczuciu – zostały wprowadzone w błąd przez przedsiębiorców oferujących produkty. Nadto przedsiębiorca oferujący produkty, których właściwości okazują się nieadekwatne do ceny zakupu, co w oczywisty sposób wpływa na niezadowolenie klientów, winien był spodziewać się w czasach powszechnego dostępu do internetu opinii o swoich działaniach, w tym również niepocholebnych, których forma i treść odbiega od przyjętych w innych środkach publicznego przekazu.

Nie pozostawia również żadnych wątpliwości, że co do zasady czynu nieuczciwej konkurencji może dopuścić się jedynie przedsiębiorca. Pozwana, jak to trafnie uznał Sąd Okręgowy, spełnia tę przesłankę. Jednakże wątpliwe jest, że jej działania miały na celu przysporzenia korzyści sobie lub szkodzenia pozwanemu. W ocenie Sądu Apelacyjnego

w okolicznościach niniejszej sprawy, działanie pozwanej należało potraktować bardziej, jako przejaw realizacji prawa podmiotowego niezwiązanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, a przejawiającego się w swobodzie wyrażenia opinii.

Na marginesie wskazać trzeba, że pomiędzy stronami nie zachodzi stosunek konkurencji. Nie działają one na tym samym rynku geograficznym oraz asortymentowym. Zatem już samo przypisanie odpowiedzialności na gruncie przedmiotowej ustawy należało uznać za chybione. Pomimo tego, że forum internetowe prowadzone przez pozwaną może przynosić jej niewielki przychód, to jednak stanowi ono jedynie platformę informacyjną, której celem jest dzielenie się spostrzeżeniami o wadliwych produktach, nieuczciwych praktykach sprzedaży itp.

Mając powyższe na uwadze uznać zatem należało, że roszczenie powoda podlegało oddaleniu, gdyż nie wykazał on spełnienia przesłanek niezbędnych do zakwalifikowania działania strony pozwanej jako czynu nieuczciwej konkurencji z art. 14 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, polegającego na rozpowszechnianiu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody.

Nadto z wypowiedzi zawartej w pkt 2 pozwu nie wynika, że miała ona na celu sprzeczne z prawem zakłócenie funkcjonowania przedsiębiorstwa powoda. Niewątpliwie uznać należy, że ma ona charakter informacyjny, dotyczący sposobów odstąpienia od zawartej przez klientów powoda umowy. Analiza kontekstu tej wypowiedzi wskazuje, że jej adresatami były osoby, które napotykały trudności w odstąpieniu od umowy. Nie sposób jest doszukać się w niej stwierdzeń, których celem było nakłanianie do odstąpienia od umowy. Powód w żaden sposób nie wykazał spełnienia wymaganej do przypisania odpowiedzialności określonej w art. 12 przesłanki kierunkowego działania sprawcy naruszenia. Tak jak w przypadku rozważań dotyczących art. 14 u.z.n.k., w sprawie należało wykazać, że umieszczenie wpisu z dnia 29 lipca 2013 roku miało na celu przysporzenie korzyści pozwanej lub osobom trzecim albo szkodenie przedsiębiorcy. Mimo że przesłanka ta zakłada, że zarówno przysporzenie korzyści działającemu lub osobie trzeciej, jak i szkodenie przedsiębiorcy będącemu obiektem działań nakłaniającego nie muszą zostać osiągnięte, to jednak niewątpliwie muszą być zamierzone. Sąd Apelacyjny podziela nadto pogląd, że jeżeli działanie zakłócające ma inny cel na względzie (w tym wypadku dobro ogólne, dobro klienta) to delikt z art. 12 nie zachodzi. (zob. J. Szwaja, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz; Warszawa 2013, komentarz do art. 12, legalis). Dozwolone jest zatem służyć radą i informowanie klientów w celu umożliwienia im realizacji przysługujących im uprawnień, a taki właśnie charakter należy przypisać wypowiedzi, zawartej w pkt 2 pozwu.

Uznając zatem, że Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zachowania pozwanej i odmówił przypisania jej odpowiedzialności z ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

(...)

(...)

(...)